

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชกับระดับเอ็นไซม์โคลีนเอสเตอเรสในเลือดเกษตรกรหมู่บ้านท่าแลง ตำบลท่าแลง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ชื่อผู้เขียน นางบุญตา กลิ่นมาลี

สาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รศ.นพ. ชุมนุช	พรหมชิตีแก้ว	ประธานกรรมการ
อ.ดร. ทิพย์รัตน์	มณีเลิศ	กรรมการ
อ. สรिता	ธีระวัฒน์สกุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร ตรวจหาระดับเอ็นไซม์โคลีนเอสเตอเรสในเลือดของเกษตรกรที่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับพฤติกรรมการใช้สารเคมี และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชกับระดับเอ็นไซม์โคลีนเอสเตอเรส โดยประชากรศึกษาเป็นเกษตรกรที่ทำไร่มะนาว หมู่บ้านท่าแลง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี หลังคาเรือนละ 1 คน จำนวน 120 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ไค-สแควร์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีในระดับดี ร้อยละ 99.2 พฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้อง ร้อยละ 27.5 ไม่ถูกต้องร้อยละ 72.5

ระดับการปฏิบัติที่เกษตรกรปฏิบัติไม่ถูกต้องในขณะที่ผสมสารเคมี ได้แก่ การไม่ใส่แว่นตา การไม่สวมถุงมือ และการไม่ใช้ผ้าหรือหน้ากากปิดปาก จมูก คิดเป็นร้อยละ 100 70.0 และ 23.3 ตามลำดับ ในขณะที่พ่นสารเคมี การปฏิบัติไม่ถูกต้อง ได้แก่ การไม่ใส่แว่นตา การไม่สวมถุงมือ และการใช้มือเกาผิวหนัง คิดเป็นร้อยละ 95.0 54.2 และ 40.8 ตามลำดับ ผลการตรวจหาระดับโคลีนเอสเตอเรสในเลือดของเกษตรกร พบว่าอยู่ในระดับปลอดภัยร้อยละ 68.3 และอยู่ในระดับไม่ปลอดภัย ร้อยละ 31.7 จากการทดสอบความสัมพันธ์พบว่าความรู้กับพฤติกรรมการใช้สารเคมีไม่มีความสัมพันธ์ พบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สารเคมีกับระดับเอ็นไซม์โคลีนเอสเตอเรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดความไม่ปลอดภัย สูง ได้แก่ การแต่งกายไม่มีดชีดในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมี ซึ่งจะสัมผัสสารเคมีโดยตรง ดังนั้นจึงน่าจะพิจารณาหาสาเหตุหรือปัญหาอุปสรรคในการใช้อุปกรณ์ป้องกันสารเคมีกำจัดศัตรูพืช เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขต่อไป

Independent Study Title Relationship between Knowledge and Practices on Pesticides and Blood of Enzyme Cholinesterase Levels of Farmers in Muban Thalang Tambon Thalang Amphoe Thayang Changwat Petchaburi

Author Mrs. Boonta Klinmalee

Master of Public Health Public Health

Examining Committee :

Associate Prof. Dr. Chomnoom Promkutkao Chairman

Lecturer Dr. Tiparat Manelert Member

Lecturer Sarita Teerawatsakul Member

Abstract

The purpose of this descriptive study were to determine the farmer's knowledge and practices on pesticides, the blood level of enzyme cholinesterase, and the relationship between knowledge and practice and also between practice and blood level of cholinesterase. The study samples were 120 lemon farmers of Ban Thalang, Amphoe Thalang, Changwat Petchaburi, each was selected from a household who usually sprayed the pesticide solution. Data analysis was done by using descriptive statistics, Chi-square test, and Pearson's product moment correlation.

process were : not wearing eye glasses (100%), not wearing gloves (70.0%) or mask (23.3%) and during the spraying process were : not wearing eye glasses 95.0% , gloves 54.2% and scratch 40.8%. Among them, 68.3% showed blood cholinesterase at safety level and 31.7% at unsafety level. There was no significant correlation between knowledge and practice but significant correlation was found between practice and cholinesterase ($p < 0.05$) and the degree of risk factor was high in direct exposure for example incorrect dressing. Therefore, it is necessary to identify the obstacles in order to pave way for solutions.